

§ 37

Motion (L) om införande av akutskola i Luleå

Ärendenr 2023/131-1.1.1.5

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Anders Josefsson (M), Sana Suljanovic (M), Kristoffer Sundström (M), Matti Björk (M), Arvid Persson (M), Peter Bergström (M), Inger Oja (M), Thomas Söderström (L), Ylva Mjärdell (L), Fredrik Hjalte (L), Samuel Ek (KD), Anette Asplund (KD), Anne Wångblad (KD), Nicklas Kemppainen (KD), Ilkka Isaksson (SD), Dexter Krokstedt (SD), Yang Zuo (SD) och Ingrid Cannerfelt (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Söderström (L), Ylva Mjärdell (L) och Fredrik Hjalte (L) har lämnat in en motion att utreda om det är möjligt att införa en modell för akutskola i Luleå.

Kommunfullmäktige har 2023-01-30 § 19 beslutat att motionen får ställas och översändas till kommunstyrelsen för beredning.

Motionärerna beskriver att införandet av akutskolor är möjligt enligt skollagen som innebär att en elev maximalt får omplaceras fyra veckor. Akutskolor är till för elever som tillfälligt behöver flytta till en annan skolenhet för att skapa trygghet och studiero både för eleven som omplaceras och för den klass eleven går i. När man placerar en elev på en akutskola har eleven vid flera tillfällen stört ordningen eller betett sig olämpligt på sin vanliga skola. På en akutskola ska det finnas kompetent personal med lång erfarenhet och kunskap i att möta elever som av olika skäl behöver hjälp med att klara sin skolgång. När elevens tid på akutskolan är slut kommer eleven att gå tillbaka till sin vanliga skola för att fortsätta sin undervisning där. Under tiden som eleven är på akutskolan planerar skolan och elevhälsan för att ge stöd till eleven på ett nytt sätt.

Motionärerna skriver att Luleå kommun behöver se över om det är möjligt att införa akutskola i Luleå. Med anledning av det som står skrivet i motionen föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att barn- och

utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda om det är möjligt att införa en modell för akutskola i Luleå.

Barn- och utbildningsförvaltningens yttrande

Barn- och utbildningsförvaltningen ser att rektor har juridiska möjligheter utifrån skollagens bestämmelser att vidta de åtgärder som behövs, utan att införa en särskild akutskola i Luleå.

Med akutskola avses i förordningen, "Förordning (2023:117) om statsbidrag för personalkostnader för akutskolor, speciallärare och elevhälsan", en organisatorisk lösning som är knuten till en skolenhet för att elever som avses i 5 kap. 13 § skollagen tillfälligt ska få utbildning utanför den egna skolenheten. Själva begreppet akutskola finns inte i skollagen. I skollagen är det den tillfälliga placeringen utanför den egna skolenheten som avses i 5 kap. 13 §:

"Om åtgärder enligt 12 § inte är tillräckligt ingripande för att tillförsäkra andra elever trygghet och studiero eller inte är möjliga att genomföra, får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska ges undervisning vid en annan skolenhet eller på en annan plats inom huvudmannens organisation.

Ett beslut enligt första stycket får innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. De förutsättningar som anges i 3 kap. för sådan undervisning behöver inte vara uppfyllda inför ett sådant beslut.

Innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen.

Ett beslut om tillfällig placering vid en annan skolenhet fattas gemensamt med rektorn vid den mottagande skolenheten. Elevens vårdnadshavare ska informeras om ett beslut enligt första stycket innan placeringen genomförs.

En åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket får inte gälla för en längre tid än fyra veckor. Lag (2022:940)."

Förändringar i skollagen har numera gjort det enklare för rektor att besluta om avstängningar och tillfälliga placeringar både inom och utanför skolenheten för att öka tryggheten och studieron i skolan. Dessa ändringar i skollagen innebär även att ansvaret för det förebyggande arbetet har blivit tydligare och att det finns en definition för begreppet studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. De åtgärder som får vidtas behöver utgå från barnets bästa för alla berörda barn och en aspekt att beakta är barnets grundläggande fri-

och rättigheter. Det kan innebära att olika barns intressen kan stå emot varandra.

Om störningar orsakade av elev inte upphör kan disciplinära åtgärder vidtas. De disciplinära åtgärderna som är reglerade i 5 kap. skollagen är utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, skriftlig varning efter utredning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål.

Det finns även andra bestämmelser som kan vidtas som utredning, permanent omplacering och förebyggande omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Permanent omplacering finns i 10 kap. skollagen, bland övriga bestämmelser om skolplacering. Det innebär bland annat att kommunen får frångå elevens vårdnadshavares önskemål om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

En tillfällig placering, utanför den egna skolenheten, kan även resultera i en långsiktig lösning som till exempel särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning.

Det finns således juridiska möjligheter inom skollagen att tillgodose behoven som Luleås kommunala grundskolor har, utan att sammanföra dessa elever vid en kommunövergripande undervisningsgrupp då det kan riskera uppstå negativa kamratrelationer. I dagsläget uppstår behovet vid ett fåtal tillfällen och omfattar ett fåtal elever och där rektor vid dessa tillfällen sett bättre förutsättningar för eleven att omhänderta behovet individuellt och inte sammanfört i en kommunövergripande undervisningsgrupp.

Begreppet akutskola finns som tidigare nämnts inte i skollagen, utan nämns i förordningen i kopplingen till ett nytt statsbidrag. Statsbidraget kan exempelvis lämnas till en huvudman för grundskola för personalkostnader om

- akutskolan omfattar minst två årsarbetskrafter
- kostnaderna avser personal med legitimation som lärare eller med relevant utbildning inom psykosocialt arbete, och
- huvudmannen kan ge minst två elever samtidigt akutskola.

Bidrag lämnas inte för personalkostnader som uppstår genom omfördelning av befintlig personal eller omorganisering av verksamheten.

I de fall där det uppstår personalkostnader när rektor beslutat att en elev tillfälligt placeras utanför den egna skolenheten prövas möjligheten om statsbidragets kriterier uppfylls för akutskola/akutskoleliknande verksamhet, utifrån en organisatorisk lösning som är knuten till en skolenhet. Det bedöms

dock vara svårt att uppfylla kriterierna för statsbidraget, vilket innebär att åtgärderna som rektor vidtar oftast är merkostnader utanför budgetram.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har 2024-01-15 § 1 föreslagit kommunfullmäktige besluta att avslå motionen. Anders Josefsson (M) och Samuel Ek (KD) reserverade sig mot beslutet.

Kommunstyrelsen har 2024-02-12 § 47 föreslagit kommunfullmäktige besluta att avslå motionen. Under ärendets behandling i kommunstyrelsen reserverade sig Thomas Söderström (L), Ingrid Vesterlund (SD), Samuel Ek (KD), Sana Suljanovic (M) och Anders Josefsson (M) mot beslutet.

Sammanträdet

Thomas Söderström (L), Fredrik Hjalte (L), Sana Suljanovic (M), Samuel Ek (KD), Dexter Krokstedt (SD), Bo Larsson (-) föreslår bifalla motionen.

Maritha Meethz (S), Mehmet Tekin (S), Tommy Andersson (S), Anja Johansson (S), Mathias Karvonen (V), Carina Diaz (V), Arne Nykänen (C), Liv Shange Moyo (SAV) och Jonas Brännberg (SAV) föreslår bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag och Thomas Söderström med fleras förslag var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och genomförs där en ja-röst innebär bifall till kommunstyrelsens förslag och en nej-röst innebär bifall till motionen.

Efter rösträkning redovisar ordföranden att 60 röster har avlagts varav 38 ja-röster och 22 nej-röster. Omröstningen resulterar i att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Dialog:

Dialog har förts internt på barn- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Motion (L) om införande av akutskola i Luleå, KLF Hid: 2023.684
- Beslut kommunfullmäktige 2023-01-30 § 19, KLF Hid: 2023.1008
- Barn- och utbildningsnämndens beslut 2023-11-15 § 140, KLF Hid: 2023.8166
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-01-15 § 1, KLF Hid: 2024.393
- Kommunstyrelsens beslut 2024-02-12 § 47, KLF Hid: 2024.1260

Beslutet skickas till

Motionärerna

Barn- och utbildningsnämnden